

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/3/2024
Identifikačné číslo spisu:	1021200560
Dátum vydania rozhodnutia:	14.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1021200560.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcov 1/ H. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., 2/ A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., oboch zastúpených advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 4, 811 01 Bratislava, proti žalovanému Mgr. Peter Zvara, so sídlom Obchodná 2, 811 06 Bratislava, IČO: 42 265 746, správca konkurznej podstaty úpadcu Vodo hospodárske stavby a. s. Nitra, so sídlom Cabajská cesta č. 28, 949 01 Nitra, zastúpeného advokátskou kanceláriou Zvara advokáti s. r. o., so sídlom Námestie SNP 1, 811 06 Bratislava, o žalobe na obnovu konania, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/3/2021-154 zo dňa 28.05.2024, takto

rozhodol:

I. Odvolanie v časti týkajúcej sa výroku o zamietnutí návrhu žalobcu 1/ a 2/ na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 o d m i e t a .

II. Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Žalovaný m á proti žalobcovi 1/ a žalobcovi 2/ spoločne a nerozdielne n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

Konanie na súde prvej inštancie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 1Cbi/3/2021-154 zo dňa 28.05.2024 v prvom výroku zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, druhým výrokom zamietol žalobu na obnovu konania a tretím výrokom priznal žalovanému voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobou doručanou súdu dňa 23.04.2021 sa

žalobcovia 1/ a 2/ domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd povolil obnovu konania vedeného pod sp. zn. 6Cbi/32/2010 (ďalej tiež „pôvodné konanie“). Žalobu odôvodnili tým, že v pôvodnom konaní sa žalobcovia domáhali vylúčenia nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 6Cbi/32/2010-517 z 27.03.2018 žalobu zamietol a odvolací súd rozsudkom sp. zn. 1Obo/9/2018 z 24.09.2019 odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil. Žalobcovia podanou žalobou na obnovu konania napádajú obe vyššie uvedené rozhodnutia, pričom prípustnosť podanej žaloby na obnovu konania odvodzujú od toho, že podľa § 397 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

3. Dôvodnosť žaloby na obnovu konania žalobcovia odôvodnili tým, že dotknuté nehnuteľnosti boli ešte pred nadobudnutím vlastníckeho práva žalobcami, prevedené z úpadcu ako predávajúceho na kupujúcich (odlišných od žalobcov) a to kúpnu zmluvou zo dňa 12.10.2000 v znení dodatku č. 1 zo dňa 21.11.2000, od ktorých ich žalobcovia nadobudli kúpnu zmluvou zo dňa 24.06.2002. V pôvodnom konaní žalobcovia navrhli jeho prerušenie do právoplatného skončenia konania vedeného Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, majúc za to, že sa v ňom rieši otázka platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 12.10.2000 v znení jej dodatku č. 1, predmetom ktorej boli aj nehnuteľnosti, vylúčenia ktorých sa žalobcovia domáhali v pôvodnom konaní. K prerušeniu konania nedošlo a nastala situácia, že prejudiciálna otázka - platnosť kúpnej zmluvy zo dňa 12.10.2000 v znení jej dodatku č. 1, bola v konaniach vedených Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 6Cbi/32/2010 a sp. zn. 8Cbi/27/2010 vyriešená odlišne. Súd prvej inštancie a odvolací súd v pôvodnom konaní dospeli k záveru, že žalobcovia nie sú vlastníckmi nehnuteľností z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 12.10.2000 v znení dodatku č. 1 zo dňa 21.11.2000, od ktorej zároveň odvodili aj neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 24.06.2002. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) v rámci dovolania podaného v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, uznesením sp. zn. 2ObdoV/9/2020 zo dňa 25.02.2021 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom vyslovil právny názor, že neplatnosť kúpnej zmluvy ako celku, by pri aplikácii ustanovenia § 19a zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (ďalej tiež „privatizačný zákon“) spôsobovala len absencia predchádzajúceho súhlasu Fondu národného majetku, avšak v rozhodovanom spore bola podmienka podľa § 19a ods. 2 privatizačného zákona, teda existencia predchádzajúceho súhlasu Fondu s prevodom privatizovaného majetku, splnená. Žalobcovia sa s poukazom na uvedené skutočnosti domnievajú, že pri uvedenom právnom posúdení veci musí odvolací súd, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, dospieť k záveru, že kúpna zmluva zo dňa 12.10.2000 v znení jej dodatku č. 1 je platná, a preto odchyľne vyriešenie prejudiciálnej otázky posúdenia platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 24.06.2002 zakladá dôvodnosť žaloby na obnovu konania.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že podmienky prípustnosti žaloby na obnovu konania, teda podanie žaloby oprávnenou osobou, dodržanie zákonnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania, splnenie predpísaných náležitostí žaloby, uplatnenie prípustného predmetu obnovy konania a uplatnenie prípustného dôvodu obnovy konania, boli splnené.

5. Pri meritórnom posudzovaní dôvodnosti žaloby na obnovu konania, súd prvej inštancie poukázal najmä na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 109/2012-12 z 25.04.2012, v ktorom ústavný súd uviedol, že: „existencia odlišného právneho názoru vyslovená v inom súdnom konaní riešiacom skutkovo i právne analogickú problematiku nie je dôvodom na obnovu konania...“ a na odbornú literatúru, podľa ktorej: „Pri rozhodnutiach, ktorých existencia bude dôvodom obnovy konania, pôjde o dve skupiny rozhodnutí. Jednak to budú rozhodnutia, ktoré strana bez svojej procesnej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní, napriek tomu, že reálne existovali, a jednak rozhodnutia nové, také, ktoré boli prijaté až po právoplatnom rozhodnutí veci. Druhý prípad predstavuje neskoršie rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, ktorú si súd v pôvodnom konaní posúdil inak. Ak súd prejudiciálne posúdi otázku, o ktorej nemôže sám rozhodovať, a po právoplatnom skončení tohto konania si orgán, do ktorého právomoci prejudiciálna otázka patrí, túto otázku posúdi odchyľne, pôjde o typický prípad dôvodu obnovy konania podľa § 397 písm. a).“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J.,

Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1498 - 1503). Na základe toho súd prvej inštancie konštatoval, že v pôvodnom konaní bolo právomocou súdu posúdiť platnosť nadobúdacích titulov, pričom táto právomoc nepatrí inému orgánu a odlišný právny názor vyjadrený v uznesení sp. zn. 2ObdoV/9/2020 zo dňa 25.02.2021, nemôže byť dôvodom pre povolenie obnovy pôvodného konania, aj s poukazom na názor vyslovený vo vyššie citovanom náleze ústavného súdu. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu na obnovu konania zamietol.

Odvolanie žalobcov

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia (ďalej tiež „odvolatelia“) odvolanie v celom rozsahu, dôvodnosť ktorého vyvodzujú z § 365 ods. 1 písm. b) CSP, teda, že súd prvej inštancie svojim postupom znemožnil odvolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a § 365 ods. 1 písm. h) CSP, teda že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

7. V súvislosti s uplatneným odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, teda že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, žalobcovia namietali, že neodôvodňovali podanú žalobu tým, že by v inom konaní s podobným skutkovým stavom bol vyslovený iný právny názor, ale tým, že tá istá právna otázka s identickým skutkovým stavom bola v inom konaní vyriešená inak. V zmysle uvedeného teda súd prvej inštancie nesprávne právne vyhodnotil, že žaloba na obnovu konania je nedôvodná, pričom citovaný nález ústavného súdu posudzuje situáciu skutkovo a právne analogickú, nie identickú. K súdom prvej inštancie uvádzanej odbornej literatúre žalobcovia zaujali stanovisko, podľa ktorého z citovaného textu nevyplýva, že by išlo o taxatívny výpočet prípadov prípustnosti a dôvodnosti obnovy konania a uviedli: „že je niečo typickým prípadom, ešte neznamená, že nemôže byť daný aj iný prípad.“ Vyjadrili svoj názor, podľa ktorého uznesenie sp. zn. 2ObdoV/9/2020 zo dňa 25.02.2021 gramaticky spadá pod dôvod obnovy konania v zmysle § 397 písm. a) CSP, keďže ide o rozhodnutie týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, pričom žalobcovia ho bez svojej viny nemohli použiť v pôvodnom konaní a zároveň v dôsledku právnych záverov, na ktorých toto uznesenie spočíva, je spôsobilé žalobcom prívodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej.

8. V súvislosti s uplatneným odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, žalobcovia uviedli, že považujú napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nedostatočne odôvodnené, pretože súd prvej inštancie použil teleologickú redukciu bez toho, aby svoj názor riadne zdôvodnil. Vo vzťahu k tomu žalobcovia konkretizovali, že za presvedčivé odôvodnenie nemožno považovať poukaz na demonštratívny výpočet dôvodov obnovy konania v komentári k CSP a na jedno uznesenie ústavného súdu riešiace podstatne odlišný prípad.

9. Vo zvyšnej časti odvolania žalobcovia namietli (ne)správnosť výroku o nároku na náhradu trov konania, pričom sa domáhali aplikácie § 257 CSP z dôvodu, že právny zástupca žalovaného je jednoosobová obchodná spoločnosť, ktorej jediným spoločníkom a konateľom je žalovaný, ktorý má z titulu výkonu svojej funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu nárok na odmenu. Pokiaľ si teda žalovaný bude uplatňovať aj náhradu trov právneho zastúpenia, bol by platený duplicitne. Tu podporne poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 10.05.2005, sp. zn. 29 Odo/560/2004 a na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) zo dňa 11.05.2023, sp. zn. III. ÚS 113/2023.

10. Odvolatelia navrhli, aby odvolací súd podľa § 389 CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vyjadrenie žalovaného

11. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný a navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Zdôraznil, že potvrdzujúci rozsudok v pôvodnom konaní bol vydaný v

čase, keď už mal najvyšší súd z vlastnej rozhodovacej praxe v iných konaniach vedených proti žalovanému ustálený výklad §19a privatizačného zákona, nakoľko proti žalovanému bolo vyvolaných a vedených 12 sporov o vylúčenie nehnuteľností z konkurznej podstaty. Ďalej žalovaný uviedol, že v čase rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2ObdoV/9/2020 zo dňa 25.02.2021, boli všetky spory vedené proti žalovanému právoplatne skončené a ani v jednom z právoplatne skončených sporov nebol ani prvoinštančným, ani odvolacím alebo dovolacím súdom použitý výklad ust. §19a spôsobom, aký na analogický skutkový stav aplikoval dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 2ObdoV/9/2020. Žalovaný zdôraznil, že žalobcovia využili všetky možnosti opravných prostriedkov a prostriedkov ochrany práv a v tejto súvislosti spomenul princíp právnej istoty, pričom uviedol, že dovolací súd uznesením sp. zn. 2ObdoV/9/2020 odlišným výkladom ust. §19a prakticky negoval už ustálenú súdnu prax. V tejto súvislosti žalovaný konštatoval, že existuje aj odlišný výklad ust. § 19a privatizačného zákona v neskôr vydaných rozhodnutiach dovolacieho súdu sp. zn. 1ObdoV/5/2021 a sp. zn. 1ObdoV/8/2022, súladných s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, čo znamená, že rozhodnutie sp. zn. 2ObdoV/9/2020 predstavuje excés.

12. K námietke žalobcov smerujúcej k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, žalovaný uviedol, že ju nepovažuje za dôvodnú, nakoľko podľa jeho názoru súd svoje rozhodnutie dostatočne jasne a zrozumiteľne odôvodnil.

13. K namietanému priznaniu nároku žalovanému na náhradu trov konania voči žalobcom, sa žalovaný vyjadril tak, že v priebehu konania a ani na pojednávaní, na ktorom súd vo veci rozhodol, žalobca k uplatnenej náhrade trov nevzniesol žiadnu námietku a nežiadal súd, aby trovy konania v prípade neúspechu žalobcov posudzoval podľa § 257 CSP. Žalovaný uviedol, že vzhľadom na početnosť konkurzných konaní, v ktorých vystupuje ako správca konkurznej podstaty, využíva vzhľadom na pracovnú vytáženosť pri riešení sporovej agendy potenciál vlastnej advokátskej kancelárie, nakoľko jedine advokát pri zastupovaní klienta môže poveriť jednotlivými úkonmi svojich zamestnancov, vrátane zastupovanie klienta na pojednávaniach pred súdom. Podporne uviedol nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 104/08-45 zo dňa 24.09.2008.

Konanie na odvolacom súde

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 34 ods. 3 CSP), v prvom rade skúmal, či je odvolanie podané včas, oprávnenou osobou a či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné. Po prejednaní odvolania žalobcov v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario CSP), viazaný zisteným skutkovým stavom (ust. § 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

15. Žalobcovia sú nepochybne stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), keďže súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom nevyhovel ich žalobe na obnovu konania a zamietol aj ich návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010. Odvolanie žalobcov bolo podané včas, keď žalobcovia pred uplynutím zákonnej odvolacej lehoty (§ 362 ods. 1 CSP) svoje elektronické podanie odoslali do elektronickej schránky súdu prvej inštancie.

16. Odvolaním napadnutý rozsudok obsahuje tri výroky: I. výrok o zamietnutí návrhu žalobcov na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, II. výrok o zamietnutí žaloby na obnovu konania a III. výrok, ktorým súd žalovanému priznal voči žalobcovi 1/ a žalobcovi 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením.

17. Žalobcovia v odvolaní výslovne uviedli, že odvolanie podávajú v celom rozsahu, to znamená proti všetkým citovaným výrokom. Prípustnosť odvolania preto odvolací súd posudzoval u každého výroku zvlášť. Výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania má formu uznesenia, aj keď je súčasťou rozsudku. Prípustnosť odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie je založená na princípe pozitívnej

enumerácie, keď v ustanovení § 357 CSP sú taxatívne vypočítané uznesenia súdu prvej inštancie, proti ktorým je prípustné podať odvolanie. Proti iným uzneseniam súdu prvej inštancie, ktoré nie sú uvedené v tomto výpočte, odvolanie prípustné nie je. Podľa § 357 písm. n) CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164. Z použitej dikcie zákona o prerušení konania je zrejmé, že odvolanie bude prípustné len vtedy, ak súd prvej inštancie návrhu na prerušenie konania vyhovie (konanie preruší), a nie aj vtedy, ak návrh na prerušenie konania zamietne. Keďže odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania prípustné nie je, odvolací súd v tejto časti odvolanie žalobcov odmietol ako neprípustné podľa § 386 písm. c) CSP. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že žalobcovia v odvolaní bližšie nekonkretizovali dôvody, pre ktoré napadli aj tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Po čiastočnom odmietnutí odvolania ostal predmetom odvolacieho prieskumu len výrok zamietajúci žalobu na obnovu konania, proti ktorému je odvolanie prípustné podľa § 355 ods. 1 CSP a závislý výrok o nároku na náhradu trov konania [odvolanie je prípustné podľa § 357 písm. m) CSP]. Žalobcovia súdu prvej inštancie vytýkali nesprávne právne posúdenie prípustnosti podanej žaloby na obnovu konania a tiež to, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Uvedenú argumentáciu odvolateľov možno podradiť pod odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a písm. h) CSP.

19. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie najmä na právnom názore, podľa ktorého judikatúra súdov nemožno považovať za skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné požiadať o obnovu konania (II. ÚS 109/2012-12). Súd prvej inštancie vo vzťahu k tomu dodal, že posúdenie platnosti právnych úkonov aplikáciou § 19a privatizačného zákona sa menilo a ani aktuálne nie je možné hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu. Z toho dôvodu odlišný právny názor vyjadrený najvyšším súdom v uznesení sp. zn. 2ObdoV/9/2020 nemôže byť dôvodom pre povolenie obnovy konania vedeného pod sp. zn. 6Cbi/32/2010.

20. Z obsahu odvolania je zrejmé, že žalobcovia namietajú právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého uznesenie sp. zn. 2ObdoV/9/2020 a závery v ňom obsiahnuté, nepredstavuje zákonný dôvod na povolenie obnovy konania. Preto odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, posudzoval otázku, či neskorší posun v judikatúre tvorí dôvod pre vyhovenie žaloby o povolenie obnovy konania, podanej v zmysle § 397 písm. a) CSP.

21. Podľa § 397 písm. a) CSP, proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

22. Podľa § 399 CSP, žaloba na obnovu konania nie je prípustná proti rozhodnutiu, ktorého zmenu alebo zrušenie možno dosiahnuť inak.

23. Pre posúdenie danej veci je nevyhnutné primárne uviesť, že nezmeniteľnosť a záväznosť rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť, je jednou zo záruk princípu právnej istoty. Vo vzťahu k dôvodnosti žaloby na obnovu konania podanej na základe úpravy obsiahnutej v § 397 písm. a) CSP je nevyhnutné, aby išlo o rozhodnutie vypovedajúce o skutočnostiach a dôkazoch, ktoré boli predmetom pôvodného konania, a súčasne toto rozhodnutie je spôsobilé pre žalobcu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, to všetko za dodržania podmienky ustanovenej v § 399 CSP. Z uvedeného je zrejmé, že ak v inom konaní (skutkovo i právne obdobnom) dospel súd k opačnému právnomu záveru, tak táto okolnosť dôvod pre obnovu konania nezakladá, pretože ide o odlišné právne posúdenie vecí, ktoré v rámci obnovy konania nemožno riešiť. Pre úplnosť je potrebné zdôrazniť, že aj ústavný súd v uznesení sp. zn. II. ÚS 108/2012 uviedol, že judikatúra súdov (aj keby malo ísť o ustálenú a konštantnú judikatúru) nemožno považovať za skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné požiadať o obnovu konania. Inštitút obnovy konania, ktorý je mimoriadnym opravným prostriedkom, je určený najmä na nápravu pochybení pri zisťovaní skutkového stavu, nie teda na naprávanie chybných právnych názorov (podporne uznesenie ústavného súdu z 22.10.2024 sp. zn. IV. ÚS 490/2024).

24. Totožný názor prezentoval ústavný súd v uznesení sp. zn. II. ÚS 161/2012 z 31.05.2012, podľa ktorého obnova konania slúži predovšetkým na nápravu nesprávnych skutkových zistení na základe nových skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré dotknutý účastník bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní. Obnova konania preto neprichádza do úvahy v prípadoch nesprávneho právneho posúdenia veci. V zmysle citovanej judikatúry ústavného súdu možno vo všeobecnosti konštatovať, že inštitút obnovy konania nie je aplikovateľný v prípade, kedy v inom konaní, hoci je skutkovo a právne obdobné, súd dospeje k opačnému právnomu záveru, než súd v pôvodnom konaní. Uvedené nezakladá dôvod na povolenie obnovy konania, pretože problematiku odlišného právneho názoru, resp. odlišného právneho posúdenia veci v rámci obnovy konania nemožno riešiť, a to ani v prípade, ak sa súd v pôvodnom konaní dopustí nesprávneho právneho posúdenia veci. Z takto formulovaného záveru vychádza aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/1/2018 zo 06.03.2018 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/44/2016 z 28.02.2017, z ktorých je zrejmé, že žaloba na obnovu konania nie je dôvodná, ak smeruje k náprave prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy. Obnova konania je teda mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy. Na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/62/2022 z 27.03.2024, obdobne aj sp. zn. 5Cdo/116/2022 zo dňa 29.06.2023, ako aj sp. zn. 3Cdo/98/2011 zo dňa 11.08.2011). Dôvodom na obnovu konania nie je, ak iný orgán verejnej moci posúdi právnu otázku riešenú v súdnom konaní inak (sp. zn. I. ÚS 94/2005 zo dňa 02.06.2005). Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie podané v časti podľa § 397 písm. a) CSP, nie je dôvodné, nakoľko právne závery súdu prvej inštancie korešpondujú s citovanou judikatúrou.

25. Čo sa týka odvolania podaného v časti podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd uvádza, že nevzhliadol vadu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, v dôsledku ktorej by bolo odvolateľom znemožnené uskutočňovať procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietaná stručnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v danom prípade nepredstavuje taký nedostatok, ktorý by spočíval v jeho nepreskúmateľnosti, pričom odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia ako celok nevykazuje známky takej závažnosti, ktoré by mali za následok porušenie práva odvolateľov na spravodlivý proces. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že na to, aby bol konštatovaný zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, musí pochybenie súdu presahovať „intenzitu nezákonnosti“ a musí ísť o také závažné chyby, v ktorých dôsledkoch už nebude existovať garancia, že daný proces vyústi do spravodlivého usporiadania vzťahov medzi jeho stranami (IV. ÚS 79/2020, III. ÚS 400/2020). Relevantné je, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí dal dostatočné odpovede na všetky pre rozhodnutie vo veci samej podstatné skutkové a právne otázky, ako odvolací súd už osvetlil vyššie. Skutočnosť, že odvolatelia sa nestotožňujú s právnym názorom súdu prvej inštancie, nemôže sama o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie.

26. Odvolací súd na doplnenie uvádza, že v obdobnom duchu a s porovnateľnými právnymi závermi pristupuje k inštitútu obnovy konania aj rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý zastáva názor, že obnova konania nemôže slúžiť ako nástroj na revíziu právoplatne ukončených sporov bez existencie nových, právne relevantných skutočností, či dôkazov. Právny názor vyjadrený v neskôr prijatom rozhodnutí v inej právnej veci, sám o sebe dôvodom na obnovu konania nie je (sp. zn. 30 Cdo 864/2023 z 02.07.2024, sp. zn. 27 Cdo/2659/2020 zo dňa 15.09.2021, ako aj 23Cdo/1793/2013 zo dňa 31.12.2013). Takto súladná judikatúra poukazuje na spoločné chápanie inštitútu obnovy konania v rámci porovnateľných právnych systémov, postavených na rovnakých základných procesných princípoch. Žiada sa taktiež dodať, že odvolaciemu súdu je z vlastnej rozhodovacej činnosti známe, že Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodujúc vo veľkom senáte (§ 48 CSP), napokon odstránil názorovú nejednotnosť dovolacích senátov v otázke interpretácie § 19a zákona o tzv. veľkej privatizácii (zák. č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby), keď v rozhodnutí sp. zn. 1VObo/1/2024 z 26.06.2025 dospel k záveru (ustálil), že „sankcia neplatnosti právneho úkonu podľa §

19a odseku 4 privatizačného zákona za porušenie povinnosti nadobúdateľa privatizovaného majetku podľa § 19a odseku 3 privatizačného zákona, sa vzťahuje na právny úkon - prevod privatizovaného majetku z nadobúdateľa privatizovaného majetku (dlžníka fondu) na tretiu osobu, a nie na použitie finančných prostriedkov získaných nadobúdateľom privatizovaného majetku od tretej osoby na základe kúpnej/prevodnej zmluvy“. Uvedené rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 4 ročník 2025, pod č. 35/2025). Tým je v samej podstate vylúčená opodstatnenosť argumentácie odvolateľov, založenej na odlišnom (aktuálne prekonanom) právnom názore dovolacieho súdu vo veci sp. zn. 2ObdoV/9/2020.

27. Po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a jeho rozhodnutie nie je nedostatočne odôvodnené. Vzhľadom na závery prijaté a vysvetlené v tomto rozhodnutí, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti druhého výroku o zamietnutí obnovy konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

28. Ako vecne správny potvrdil odvolací súd aj výrok o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, keď sa nestotožnil s názorom žalobcov o potrebe aplikovať ustanovenie § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP), aj od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). V zmysle ustanovenia § 257 CSP súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa zákon bližšie neuvádza a výklad podmienok na aplikáciu § 257 CSP ponecháva na súdnej praxi. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa (čo znamená výnimočne) súd prihliada k okolnostiam (osobným, majetkovým, sociálnym, resp. iným) strán sporu, ako aj k okolnostiam prejednávanej veci. Len v prípade, ak takéto okolnosti súd zistí, nemusí priznať (celkom alebo sčasti) nárok na náhradu trov konania tej strane sporu, ktorá mala vo veci úspech (či už plný alebo sčasti) a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu. Žalobcovia neposkytli súdu žiadne tvrdenia o svojich osobných, majetkových, sociálnych, či iných pomeroch, na základe ktorých by odvolací súd mohol dospieť k záveru, že by bolo nanajvyššie nespravodlivé, aby boli zaviazaní celkom alebo sčasti nahradit' žalovanému trovy konania, ktoré žalovanému vznikli jeho (v podstate nútenou) účasťou v spore (keďže spor vyvolali žalobcovia). Argumentácia žalobcov smeruje skôr k tomu, aby odvolací súd nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, keď takéto trovy nepovažuje za účelne vynaložené, vzhľadom na to, že žalovaný správca konkurznej podstaty udelil splnomocnenie na zastupovanie v spore advokátskej kancelárii, v ktorej je on sám jediným spoločníkom a štatutárom (podľa názoru žalobcov ide o duplicitné odmeňovanie).

29. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodovanie o tom, ktoré výdavky možno v zmysle § 251 CSP považovať za preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené, nepatrí do rozhodovania o nároku na náhradu trov konania, teda rozhodovania o tom, ktorá strana sporu má nárok na náhradu trov konania a v akom rozsahu (§ 262 ods. 1 CSP), ale do rozhodovania o výške priznanej náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP. Odvolací súd poukazuje na to, že aj odvolateľmi citovaný nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 113/2023 z 11. mája 2023 bol vydaný v konaní o ústavnej sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo o sťažnosti proti uzneseniu súdneho úradníka o výške trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP. Predmetný nález bol publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 29/2023 s nasledovnou právnou vetou: Výklad § 251 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého účelne vynaloženým výdavkom vzniknutým v konaní v súvislosti s uplatňovaním práva sú trovy právneho zastúpenia žalobcu, ktorý bol v spore zastúpený advokátskou kanceláriou, ktorej je jediným spoločníkom a konateľom, je zjavne mylný, a preto v rozpore

s ústavnými právami žalovaného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zastúpeniu žalobcu samým sebou chýba hospodársky účel pridanej hodnoty právneho zastúpenia advokátom. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie vysporiadať sa s jeho závermi pri rozhodovaní podľa § 262 ods. 2 CSP, t. j. pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania žalovanému na súde prvej inštancie a odvolacieho konania (obdobne rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/2/2024 z 27.8.2025).

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou v odvolacom konaní bol žalovaný, ktorému vznikol proti žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom odvolací súd svojím rozhodnutím stanovil jeho solidaritu na strane žalobcov, vzhľadom na podanie spoločného odvolania a s prihliadnutím na obdobné rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov prvoinštančného konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

31. Uznesenie prijal odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je dovolanie prípustné (§ 420 CSP), ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Oprávneným subjektom na podanie dovolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 v spojení s § 424 CSP). Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (§ 432 CSP).

Podľa ust. § 429 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.